

Nr 654.

Av herr **Hansson** i Skegrie **m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 217, angående anslag å tilläggsstat I för budgetåret 1951/52 till främjande av bostadsförsörjningen m. m.*

I proposition nr 217 föreslås att den statliga långivningen för bostadsändamål skall utvidgas i syfte att förhindra att den inträffade stegringen av byggnadskostnaderna kommer att hämma bostadsbyggandet. Den senaste tidens stegring av nämnda kostnader är så betydande att byggnadsverksamheten kommer att väsentligt begränsas och i åtskilliga fall helt upphöra, beträffande såväl flerfamiljshus som egnahem, om icke särskilda åtgärder vidtagas. Skall hela byggnadskostnadsstegringen slå igenom i hyran, riskerar vederbörande byggherre att lägenheterna icke kunna uthyras. Flertalet av dem, som avse att uppföra egnahem, ha begränsade inkomster och sakna därigenom möjlighet att förverkliga planerade byggnadsföretag, om man från det allmännas sida förhåller sig helt passiv till kostnadsutvecklingens verkningar. Enligt vår bestämda mening är bostadsbyggandet en så viktig angelägenhet ur samhällets synpunkt att statsmakterna äro nödsakade att stödja en fortsatt byggnadsverksamhet.

Såsom även 1951 års bostadsutredning framhållit äro förhållandena på byggnadsmarknaden icke tillfredsställande. Tillgången på arbetskraft och material är otillräcklig, vilket medverkat till en förlängning av byggnadstiderna. Enligt vår mening böra alla möjligheter för byggnadskostnadernas nedbringande tillvaratagas, detta i fråga om såväl material som arbetskostnader. Det nuvarande läget på byggnadsmarknaden motiverar, såsom bostadsutredningen förordat, provisoriska stödåtgärder. Det bör emellertid starkt understrykas dels att dylika stödåtgärder icke få föregripa den omprövning av bostads- och hyrespolitiken, som ingår i bostadsutredningens utredningsuppdrag, och dels att stödåtgärderna icke få sådan karaktär, att de motverka önskemålet om en rationalisering inom byggnadsverksamheten.

Bostadsutredningen har beräknat stegringen av byggnadskostnaderna avseende flerfamiljshus till 32—35 procent från den 1 januari 1950 till den 1 juli 1951. Med den generella subvention motsvarande 4 kr. per kvm lägenhetsyta, som i propositionen föreslås, skulle en byggnadskostnadsstegring av 27 procent icke tillåtas slå igenom i hyrorna, men då därtill vederbörande kommuner skola lämna ett bidrag motsvarande en tiondel av de

nya tilläggslånen, torde en kostnadsstegring av 30 procent undgå att inverka på hyresläget. Man kan på goda grunder vara tveksam om det lämpliga uti att så betydande subventionsbelopp ställas till förfogande. Då vi emellertid icke motsätta oss förslaget får det ses mot bakgrunden av dels att departementschefen icke — såsom utredningen förordat — föreslagit bemyndigande för Kungl. Maj:t att i vissa fall öka subventionsbeloppen, dels att stegringen av byggnadskostnaderna efter den 1 juli 1951 ytterligare fortsatt och dels att åtgärderna äro av provisorisk karaktär.

Däremot kunna vi icke finna de föreslagna stödåtgärderna beträffande egnahem tillfredsställande. Bostadsutredningen förordade att det ytterligare stöd för bostadsbyggandet, som kostnadsstegringen nödvändiggjorde, icke utmättes mindre för egnahem än för hyreshus. Ett svagare statligt stöd till egnahemsbyggandet skulle enligt utredningens mening framstå såsom en icke försvarbar diskriminering av bostadsförsörjningen vid mera lantlig bebyggelse. En förskjutning av bebyggelsestrukturen, som missgynnade småhusbebyggelsen, vore icke önskvärd. Även hänsynen till de större familjernas möjlighet att välja den för dem lämpligaste bostadsformen motiverade att egnahemmen erhöles ett med hyreshusen likvärdigt statligt stöd. Utredningen föreslog i överensstämmelse härmed att den nya räntefria stående delen av egnahemslån skulle utgå med 5 000 kronor till en- och tvåfamiljshus, som den 1 januari 1951 icke hade byggnadsstommen rest och taket inbrädat.

I propositionen föreslås att beträffande egnahem och tvåfamiljshus, som färdigstälts eller ombyggt under 1950, bör en höjning av nu utgående 4 000 kronor kunna medgivas med högst 2 000 kronor och för hus, som färdigstälts eller ombyggt efter 1950, med högst 4 000 kronor. Höjningen skall dock medgivas endast om det visats att byggnadsföretaget mera påtagligt berörts av kostnadsstegringen. För de ny- och ombyggnadsföretag, som påbörjats tidigast den 1 juli 1951, föreslås att den räntefria stående delen skall utgå med ett belopp av 8 000 kronor.

Det är uppenbart att en höjning av den räntefria stående delen av egnahemslånet med endast 4 000 kronor innebär ett missgynnande av småhusbebyggelsen vid en jämförelse med det föreslagna stödet till hyreshusen, då den inträffade kostnadsstegringen för egnahem ingalunda varit mindre utan tvärtom större än för flerfamiljshusen. Uppenbarligen innebär departementschefens avvägning av det statliga stödet mellan de olika bostadsformerna en sådan diskriminering av bostadsförsörjningen på landsbygden och mindre orter, som bostadsutredningen icke ansåg önskvärd. En ökning av kapitalsubventionen för egnahem och tvåfamiljshus med 5 000 kronor synes oss väl motiverad. De motiv, som av bostadsutredningen anförts för detta belopp, äro enligt vår mening välgrundade. Ur såväl den enskilde medborgarens som samhällets synpunkt är det angeläget att icke eгна-

hemsbebyggelsen missgynnas i förhållande till annan bebyggelse. Snarare vore det motiverat att ge egnahemsbebyggelsen ett obetingat företräde vid utformningen av de statliga bostadspolitiska stödåtgärderna.

Med stöd av vad som anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring av Kungl. Maj:ts proposition nr 217 att beträffande ny- och ombyggnadsföretag, som påbörjats tidigast den 1 juli 1951, en räntefri stående del av egnahemslån bör utgå med ett belopp av 9 000 kronor.

Stockholm den 30 oktober 1951.

Nils G. Hansson
i Skegrie.

Anders Pettersson,
Dahl.

Per Persson,
Norrby.

Stig F. Hansson
i Önnarp.

C. O. Carlsson
i Bakeröd.
